

До:
г-жа **Цвета Караянчева**
Председател на 44 НС

София, 16.07.2020 г.
№ 8213

Копие:

До
г-жа **Анна Александрова**
Председател
на Комисията по правни въпроси в 44 НС

До
г-жа **Менда Стоянова**
Председател
на Комисията по бюджет и финанси в 44 НС

До
г-н **Георги Гъоков**
Председател
на Комисията за взаимодействие
с неправителствените организации
и жалбите на гражданите в 44 НС

До
г-н **Борис Ячев**
Председател
на комисията за борба с корупцията,
конфликт на интереси
и парламентарна етика в 44 НС

Относно: Становище на „Каритас България“ във връзка със Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел със сигнатура № 054-01-60

Уважаеми дами и господа народни представители,

„Каритас България“ е българска нестопанска организация, сдружение с обществена полза, осъществяващо социална дейност в подкрепа на уязвими хора. Създадена през 1993 г. от Епископската конференция на Католическата църква в България, „Каритас България“ е федерация на три независими епархийни организации: „Каритас София“, „Каритас Русе“ и „Каритас Витания“, които предоставят социални, здравни и образователни грижи и услуги в подкрепа на хора в уязвимо положение в 24 населени места в страната.

Предоставяните грижи и услуги са в подкрепа на: възрастни хора; деца и младежи в риск; деца, младежи и пълнолетни хора с увреждания; жени в неравностойно положение; бездомни хора; мигранти и хора, търсещи и получили международна закрила.

Ежемесечно, повече от 1 400 души в уязвимо положение получават социални, медицински или образователни грижи и услуги, предоставяни от служители и доброволци на „Каритас“. Финансирането на тези услуги в подкрепа на бедни и уязвими групи от хора осигуряваме чрез дарения и различни програми от страната и чужбина.

С настоящето писмо, „Каритас България“ изразява своето силно безпокойство по повод внесения на 01.07.2020 г. от група народни представители Законопроект за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (054-01-60).

Считаме, че в това предложение ЮЛНЦ, получили финансиране с източник „чужда държава или чуждестранно физическо или юридическо лице“ в размер на над 1000 лв., дискриминативно се поставят в ситуация на допълнителен ред, отчетност и режим на контрол и неоснователно се приравняват на публичните институции, без да имат правомощията да разпределят публичен финансов ресурс.

Предвидените мерки в законопроекта не осигуряват повече прозрачност и не са съобразени със съществуващите и работещи към момента механизми за отчетност и публичност на ЮЛНЦ в обществена полза, вече вменени им чрез задълженията по ЗЮЛНЦ, Закона за счетоводството, Закона за мерките срещу изпирането на мръсните пари и др.

Юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза имат своето важно място в българското общество и в оказването на подкрепа на българските граждани в сферата на социалната, здравната, образователната, културната, икономическата, спортната и др. сфери. Често много от дейностите в подкрепа на хората са създадени, апробирани, развити и продължаващи да съществуват, именно заради подкрепата на различни чужди дарители и запълват важна ниша от необходимото финансиране, която европейските фондове и финансовите източници в страната ни не могат да осигурят.

За това смятаме, че предложението за създаване на чл.40а и 40б и предложените текстове в тях излишно и ненужно утежняват административната тежест на ЮЛНЦ, не отчитат действащите и към настоящия момент законови задължения за прозрачност и отчетност на ЮЛНЦ в обществена полза и съществуващата законова разпоредба за санкция при неизпълнението им. Неразбираема, неясна и немотивирана е целта и необходимостта от създаването на нова структура-регистър към Министерството на финансите. Предвидените разпоредби, освен че имат дискриминационен характер и ненужно утежняват административните задължения на организациите, биха довели и до ограничаване на постъпленията на чуждестранни дарители и донори, което би повлияло и върху възможността за развитието, организирането и предоставянето на важни дейности в обществено полезна полза в подкрепа на българските граждани.

Отчетността на ЮЛНЦ е законово **регулирана чрез задължението за предоставяне на отчети към различни държавни институции като НАП, НСИ, ТР на ЮЛНЦ, БНБ**. Едновременно с това, всяко едно ЮЛНЦ регулярно се отчита за изразходването на средствата по различни дейности и проекти към донорите и дарителите, които са ги финансирани. Към настоящия момент, юридическите лица с нестопанска цел задължително изпълняват задълженията си, свързани с годишната си финансова отчетност и прозрачност на дейността им. Публикуват/вносят годишен отчет за дейността си, както и финансов отчет в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието и Търговския регистър, подават и годишна данъчна декларация пред Националната агенция за приходите.

Налице е и вече действаща законова санкция – временно спиране на статута на ЮАНЦ в обществена полза, при неспазването на законовото задължение за обявяване на отчетите, което - от своя страна, гарантира прозрачността на финансовите приходи и публичността на всяко едно юридическо лице в обществена полза.

Не смятаме за обосновано и необходимо и предложеното изменение в Закона за противодействие на корупцията и незаконно придобитото имущество, което въвежда задължението за публично деклариране на председателите и членовете на управителните органи на всички юридически лица с нестопанска цел в обществено полезна дейност и по този начин ги приравнява със задълженията на лицата, заемащи публични длъжности.

Смятаме, че предложените мотиви за приемането на този законопроект не са аргументирани, не формулират постигането на ясна цел и създават предпоставки за ненужни затруднения за ЮАНЦ в обществена полза, както и че ще доведат до негативен ефект върху постъпленията от чужди дарители.

Безпокои ни и фактът, че предложенията в Законопроекта не са били предварително обсъдени с всички, нито на експертно ниво, чрез създаването на работна група за това, нито с всички заинтересовани страни, както и не са били предложени за широко публично обсъждане преди да бъдат облечени в текстовете на законопроекта и внесени за разглеждане и приемане в Народното събрание.

Смятаме, че преди предприемането на каквито и да е било законови промени е необходимо да бъдат спазени всички процедури в едно демократично и активно общество, осигуряващи широко обсъждане на проблемите, нуждите и ефективните законови механизми за тяхното разрешаване.

Във връзка с всичко гореизброено, предлагаме настоящия Законопроект **да не бъде приет.**

С уважение:

Емануил Паташев
Генерален секретар